

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Montgomery Åsberg Depression Rating Scale (MADRS)

April 2021

Review: Sandra Joeris
Rian Van Heugten
Invoer: Marsha Bokhorst

1 *Algemene gegevens*

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige
Aandoening (ICD)	Psychische stoornissen
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Overige

- *Korte beschrijving* → De MADRS is een gevalideerde vragenlijst om depressie vast te stellen. De 10 items zijn overgenomen van de 65-item Comprehensive Psychopathology Rating Scale omdat zij in het algemeen vaak voorkomen in vragenlijsten voor depressie. De vragenlijst scoort binnen een 7-punt-schaal met schaalankerpunten (two-points-interval), wat betekent dat de beoordelaar moet beslissen of de score op de gedefinieerde stappen ligt (0, 2, 4, 6) of er tussen in (1, 3, 5).^{1,2,3} De vragenlijst kan binnen een interview worden afgenomen of zelfstandig ingevuld worden.⁴
- *Doelgroep* → patiënten met depressie en angst^{3,4}
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → Montgomery SA, Åsberg M (1979)¹
 - ✓ *Nederlandse versie* → Hartong, Goekoop (1985)⁵

2 *Doel van het meetinstrument*

- Inventariserend
- Evaluatief / effectief

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst of interview
- *Opbouw* → 10 items
- *Invulinstructie* → De scoring is gebaseerd op een klinisch interview dat begint met ruim gestelde vragen over symptomen en overgaat in meer gedetailleerde vragen die een precieze scoring van de ernst mogelijk maken. De beoordelaar moet beslissen of de score op de gedefinieerde stappen ligt (0, 2, 4, 6) of er tussen in (1, 3, 5).
Het is van belang te bedenken dat slechts in enkele gevallen een depressieve patiënt wordt ontmoet die niet op de schaal kan worden gescoord. Als duidelijk omschreven antwoorden niet kunnen worden verkregen van de patiënt, zijn alle relevante aanwijzingen evenals informatie uit andere bronnen te gebruiken als basis voor de scoring overeenkomstig de gangbare klinische praktijk.
- *Meetniveau* → per item: wijze van score (0-6); meetniveau ordinaal
- *Meetniveau* → totaal: wijze van score (0-60); meetniveau ordinaal

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → ja, British Journal of Psychiatry³

5 *Methodologische kwaliteit*

Gegevens over de methodologische kwaliteit zijn o.a. te vinden in de volgende reviews:

- van Ballegooijen W, Riper H, Cuijpers P, van Oppen P, Smit J. Validation of online psychometric instruments for common mental health disorders: a systematic review. 2016⁶
- Lako I, Bruggeman R, Knegtering H, Wiersma D, Schoevers R, Slooff C, Taxis K. A systematic review of instruments to measure depressive symptoms in patients with schizophrenia. 2012⁷

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Engels, Nederlandse vertaling
- *Benodigdheden* → vragenlijst en pen
- *Randvoorwaarden* →
 - De vragen moeten betrekking hebben op de toestand van de patiënt van verleden week.⁸
 - De interviewer kan het beste een periode van 2 maanden zonder depressie uitkiezen om een referentiepunt te kunnen vastleggen.⁸
- *Benodigde tijd* → 20 tot 60 minuten⁹
- *Gebruikershandleiding* → In de 'Structured interview guide for the MADRS (SIGMA)⁸ worden een aantal punten genoemd die van belang zijn tijdens het afnemen van de vragenlijst:
 - De vragen moeten aan de patiënt precies zo gesteld worden zoals ze in de vragenlijst opgeschreven zijn.

- Follow-up vragen zijn echter voorzien voor gebruik wanneer verder onderzoek of extra verduidelijking van de symptomen nodig is.
- In sommige gevallen kan het nodig zijn eigen follow-up vragen toe te voegen om de nodige informatie te verkrijgen.
- Let op: vragen tussen haakjes zijn facultatief, bijvoorbeeld als informatie onbekend is.

7 *Normgegevens*

- *Interpretatie* → ernst van depressie:⁵
 0-8 = normaal, niet-depressief
 9-18 = mogelijk/ licht-depressief
 19-26 = matig depressief
 27-34 = ernstig depressief
 > 35 = zeer ernstig depressief
- Bandelow et al. vergeleek de MADRS scores en de Clinical Global Impression-Severity scale bij n=1992 patiënten met depressie en ontwikkelde een andere gemiddelde richtlijn:³
 5 = niet ziek
 11 = borderline
 19 = licht ziek
 29 = matig ziek
- Voor patiënten met de ziekte van Parkinson wordt geadviseerd als afkapwaarde 14/15 te gebruiken.¹⁰

8 *Overige gegevens*

- Svanborg & Asberg (1994) ontwikkelden later een self-assessment versie van de MADRS, de MADRS-S.⁴
- De IVR MADRS is een variant van de MADRS. Deze kan via de telefoon (Interactive Voice Response technology) of elektronisch afgenomen worden.⁹

9 *Literatuurlijst*

1. Montgomery SA, Åsberg M. A new depression scale designed to be sensitive to change. *British Journal of Psychiatry*. 1979;134:382-389.
2. Thorndike FP, Carlbring P, Smyth FL, Magee JC, Gonder-Frederick L, Ost L, Ritterband LM. Web-based measurement: effect of completing single or multiple items per webpage. *Computers in Human Behavior*. 2009;25(2):393-401.
3. Furukawa TA. Assessment of mood: guides for clinicians. *Journal of Psychosomatic Research*. 2010;68(6):581-589.
4. Svanborg P, Åsberg M. A new self-rating scale for depression and anxiety states based on the Comprehensive Psychopathological Rating Scale; *Acta Psychiatrica Scandinavica*. 1994;89(1):21-28.
5. Nolen WA, Dingemans PMA. Meetinstrumenten bij stemmingsstoornissen. *Tijdschrift voor Psychiatrie*. 2004;46(10):681-686.
6. van Ballegooijen W, Riper H, Cuijpers P, van Oppen P, Smit J. Validation of online psychometric instruments for common mental health disorders: a systematic review. *BMC Psychiatry*. 2016 Feb 25;16:45.

7. Lako I, Bruggeman R, Knegtering H, Wiersma D, Schoevers R, Slooff C, Taxis K. A systematic review of instruments to measure depressive symptoms in patients with schizophrenia. *J Affect Disord.* 2012 Sep;140(1):38-47.
8. Williams JBW, Kobak KA. Development and reliability of a structured interview guide for the Montgomery–Åsberg Depression Rating Scale (SIGMA). *British Journal of Psychiatry.* 2008;192:52-58. Available from:
<http://narr.bmap.ucla.edu/docs/MADRSstructuredInterview.pdf>
9. Federale overheidsvdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Milieu. Montgomery and Asberg Depression Rating Scale. Beschikbaar via:
<https://www.health.belgium.be/nl/montgomery-and-asberg-depression-rating-scale>
10. Timmer M, Tendolkar I, Esselink R. Depressie bij de ziekte van Parkinson: de huidige stand van zaken. *Tijdschrift voor Neuropsychiatrie en Gedragsneurologie.* 2014;2:100-109.